

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ОНУ імені І.І. Мечникова

професор Вячеслав ТРУБА

ПОЛІТИКА
ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ
ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І.І. МЕЧНИКОВА

Демократизація та гуманізація сучасного українського суспільства передбачає орієнтацію нашої держави на встановлення єдиних загальнолюдських принципів і стандартів, на їх природні засади, що є важливими для всього світового співтовариства.

Одним із найвагоміших загальнолюдських принципів є принцип рівності – визнання того, що всі люди мають бути рівними між собою незалежно від будь-яких особливостей.

Однією з таких особливостей людини є її стать. І те, що має бути цінністю і для людини, і для держави, іноді стає перешкодою до реалізації особою своїх прав. Ця особливість нерідко стає руйнівною у процесі реалізації принципу рівності основних прав та свобод людини

Успішний розвиток і формування сучасної правової системи України повинні ґрунтуватися на усвідомленні цінності людського життя, важливості повноцінного та гармонійного розвитку кожної особистості, забезпеченні прав людини, необхідності створення умов для самореалізації людського потенціалу, зокрема за умови забезпечення гендерної рівності. Відтак через унормування та дотримання положень про неупереджене ставлення до особи за ознакою статі сталим розвитком суспільства.

В сучасних умовах проблематика забезпечення рівності прав і свобод жінок і чоловіків в Україні залишається актуальним. Відповідно до ст. 24 Конституції України рівність прав жінки і чоловіка забезпечується: наданням жінкам рівних з чоловіками можливостей у громадсько-політичній і культурній діяльності, у здобутті освіти і професійній підготовці, у праці та винагороді за неї; спеціальними заходами щодо охорони праці і здоров'я жінок, встановленням пенсійних пільг; створенням умов, які дають жінкам можливість поєднувати працю з материнством; правовим захистом, матеріальною і моральною підтримкою материнства і дитинства, включаючи надання оплачуваних відпусток та інших пільг вагітним жінкам і матерям.

Реалізація принципу рівності жінок і чоловіків у їх правах і свободах є важливим завданням правового регулювання суспільних відносин, особливо з огляду на трансформацію акценту із захисту прав жінок в окремих видах правовідносин, на увесь комплекс прав чоловіків і жінок.

Основною передумовою розбудови громадянського суспільства та правової держави залишається досягнення паритетного становища жінок і чоловіків у всіх сферах життєдіяльності суспільства шляхом правового забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, ліквідації дискримінації за ознакою статі та застосування спеціальних тимчасових заходів, спрямованих на усунення дисбалансу між можливостями жінок і чоловіків реалізовувати рівні права, надані їм Конституцією України, Законом України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>) та іншими законами України.

Повноцінна участь осіб незалежно від статі як у державній сфері, так і приватній є однією з гарантій євроінтеграційних процесів та запорукою входження України до когорти розвинутих цивілізованих країн світу як рівноправного члена.

З метою поліпшення становища жінок, підвищення їх ролі у суспільстві та здійснення пріоритетних і першочергових заходів щодо виконання Конвенції ООН про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок та Факультативного протоколу до неї, Пекінської платформи дій, Цілей сталого розвитку ООН, резолюції Ради Безпеки ООН № 1325 “Жінки, мир, безпека” та пов’язаних із нею резолюцій Ради Безпеки ООН, інших міжнародно-правових документів у сфері забезпечення гендерної рівності, Стратегії гендерної рівності Ради Європи, Європейського Союзу, ОБСЄ Кабінетом Міністрів України затверджено Національний плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року, розроблений Міністерства соціальної політики у тісній співпраці з центральними та місцевими органами виконавчої влади, міжнародними партнерами та 18 громадськими організаціями (Розпорядження від 28 жовтня 2020 р. № 1544-р <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1544-2020-%D1%80#top>)

З метою інтегрування гендерних аспектів в діяльність університету, комплексного підходу до реалізації гендерної політики у освітньому процесі та проведення досліджень з питань забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків було затверджено План заходів з реалізації Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року в Одеському національному університету імені І.І. Мечникова та Політики гендерної рівності та розвитку особистості в Одеському національному університету імені І.І. Мечникова.

Політика гендерної рівності та розвитку особистості розроблена та впроваджена з метою забезпечення рівних прав людини та рівних можливостей розвитку особистості для працівників та здобувачів вищої освіти Університету, незалежно від їх віросповідання, соціального статусу, національності, політичних та інших переконань.

Відповідно до Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» гендерна рівність визначається як рівний правовий статус жінок і чоловіків та рівні можливості для його реалізації, що

дозволяє особам обох статей брати рівну участь у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Всі працівники та здобувачі вищої освіти Університету мають право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей, та мають обов'язки перед суспільством, метою якого є забезпечення вільного і всебічного розвитку особистості.

Метою щодо забезпечення прав людини, гендерної рівності та створення передумов рівних можливостей розвитку особистості перед Одеським національним університетом імені І.І. Мечникова можна визначити:

- Забезпечення балансу між роботою, навчанням та особистим життям працівників та здобувачів вищої освіти ;
- Забезпечення рівних можливостей у праві обіймати посади та приймати управлінські рішення;
- Забезпечення рівних можливостей у доступі до наукових досліджень та освітніх процесів;
- Забезпечення гендерної рівності при прийомі на роботу та розвитку кар'єри;
- Створення політики неприпустимості гендерного насильства, включаючи сексуальні домагання.

Одеським національним університетом імені І.І. Мечникова визначено основні напрямки політики гендерної рівності:

- підвищення обізнаності про важливість питань рівності та зміцнення позитивного ставлення до різноманітності;
- створення сприятливих умов для поєднання роботи та сімейного життя;
- забезпечення гендерної рівності при прийомі на роботу жінок і чоловіків;
- підтримка розвитку академічної кар'єри жінок та чоловіків в однаковій мірі;
- сприяння викоріненню передачі гендерних стереотипів у внутрішньому спілкуванні та зовнішніх відносинах;
- запобігання та виявлення ситуацій гендерного насильства, (включаючи сексуальні домагання) та дискримінації, які можуть виникнути в університетській спільноті;
- включення та просування гендерної перспективи в дослідженнях та навчанні.

Політика Університету передбачає план заходів гендерної рівності та розвитку особистості в Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова на 2022 – 2025 рр.